

YABANCILAR VE/VEYA TÜRKİYE MUKİMİ OLMAYAN GERÇEK KİŞİLERLE YAPILACAK İŞLEMLERE İLİŞKİN TAHSİLAT VE ÖDEMELERİN FİNANSAL KURUMLAR ARACILIĞIYLA YAPILMASINDA DEĞİŞİKLİK YAPILDI

ÖZET

7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerin finansal kurumlar aracılığıyla yapılması zorunluluğuna ilişkin 459 sıra No'lu VUK Genel Tebliğinde 540 sıra No.lu VUK Tebliğ ile değişiklik yapılarak ile aşağıdaki ödemeler, belgelendirme (tevsik) zorunluluğu kapsamında çıkarılmıştır.

“Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların tevsik zorunluluğu kapsamında olmayan yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemeler (şu kadar ki, düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve bu bent kapsamında nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikinin sağlanması zorunludur.)”

Vergi Usul Kanununun Mükerrer 257'inci maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden hazırlanan ve 24 Aralık 2015 tarih ve 29572 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan *459 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği*'nde; vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayı, belli kurumların kayıt ve belgeleri yardımıyla tespit etmek ve böylece kayıt dışılığı önlemek amacı doğrultusunda tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğu getirilmesi ile ilgili bir takım açıklama ve düzenlemelerde bulunmuş, tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna ilişkin limit 01/01/2016 tarihinden itibaren **7.000** Türk Lirasına düşürülmüş ve konuya ilişkin olarak yayımlanmış tebliğler bir bütün olarak ele alınarak tevsik zorunluluğu kapsamında olan ve olmayan tahsilat ve ödemeler tek tebliğ olarak düzenlenmişti. Konuyla ilgili açıklamalarımıza ise [25.12.2015/169 sayılı Sirkülerimizde](#) yer verilmişti.

Söz konusu Tebliğin “1.Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı ve Tutarı” başlıklı bölümünün “1.1.Kapsam ve Tutar” alt başlıklı bölümü uyarınca; Vergi Usul Kanunu'nun 232 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler ve vergiden

muaf esnafın kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlarla yapacakları, 7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Bu kapsamda örneğin;

1. Her türlü mal teslimi veya hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
2. Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemelerin,
3. İşletmelerin kendi ortakları ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı her türlü tahsilat ve ödemelerin,

7.000 TL'yi aşması durumunda, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

I-) Yabancılar Ve/Veya Türkiye Mukimi Olmayan Gerçek Kişilerle Yapacakları İşlemlere İlişkin Tahsilat Ve Ödemelere İlişkin Yeni Düzenleme

Muhtelif VUK Tebliği ile bazı ödemeler bu zorunluluk kapsamında değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda 23 Temmuz 2022 tarihli ve 31901 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ \(SIRA NO: 459\)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ \(SIRA NO: 540\)](#) ile bu ödemelerin kapsamı konusunda :değişiklik yapılmıştır. Buna göre aşağıdaki ödemeler 23 Temmuz 2022 tarihinden itibaren aşağıdaki ödemelerin finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunluluğu kaldırılmıştır.

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların tevsik zorunluluğu kapsamında olmayan yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemeler (şu kadar ki, düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve bu bent kapsamında nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikinin sağlanması zorunludur.)”

II-) Belgelendirilme Kapsamında Olmayan Tahsilat ve Ödemeler

Aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmayan ödemelerin son hali aşağıdaki gibi olmuştur.

- a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara ait döner sermaye işletmelerinin işlemlerine konu tahsilat ve ödemeler,
- b) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda tanımlanan sermaye piyasası aracı kurumlarında yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemeler,
- c) 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 89/14391 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili döviz müesseselerinin yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- ç) Tapu sicil müdürlüklerinde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,
- d) Noterlerde gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,
- e) 5018 sayılı Kanunda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar veya bunlara ait veya tabi diğer müesseseler tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- (f) 6362 sayılı Kanun uyarınca kurulan Borsa İstanbul A.Ş. bünyesinde yer alan Kıymetli Madenler Piyasasında işlem yapma yetkisi verilenlerin, faaliyet konuları kapsamında yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- g) Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından; 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan toptancı hallerinde faaliyet gösteren tüccar, üretici, üretici örgütleri ve komisyonculara yapılan sebze ve meyve, et ve et ürünleri, süt ve süt ürünleri, su ve su ürünleri, bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri, kesme çiçek ve süs bitkileri satışları ile söz konusu yerler dışında yapılmakla birlikte anılan Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında bildirim tabi tutulmuş satışlara ilişkin tahsilat ve ödemeler.

ğ) Gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilere ait ürünlerin, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu kapsamında kurulan ticaret borsalarına mezkur Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler dahilinde tescil ettirilerek gerçekleşen satışlarına ilişkin tahsilat ve ödemeler

“h) Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların tevsik zorunluluğu kapsamında olmayan yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin (şu kadar ki, düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve bu bent kapsamında nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsikinin sağlanması zorunludur.)”

Saygılarımızla...

Mevzuat Sirküleri